

Hensikt: Basale smittevernrutiner i helsetjenesten er grunnleggende for forebygging og kontroll av sykehusinfeksjoner. Arbeidstøy er en del av basale smittevernrutiner.

Omfang: Gjelder alle ansatte i foretakene.

Ansvar: Avdelingsleder har ansvar for at retningslinjene blir gjort kjent. Den enkelte ansatte har ansvar for å følge retningslinjene.

Det er ikke tillatt å bære armbåndsur, smykker, armbånd, ringer, øredobber, og nøkkelhalsbånd når arbeidstøy anvendes. Piercing i ansikt og ører er ikke tillatt for personell som jobber i sykehus.

Langt hår skal være samlet og ikke henge løst.

Skjegg skal være velstelt og rent.

Negler skal være kortklippede og rene. Kunstige negler og neglelakk tillates ikke, inkludert blank neglelakk.

Det anbefales at sår eller rifter i huden tildekkes med vanntett plaster og fjernes ved arbeidshagens slutt.

Hvitt arbeidstøy

Består av hvit bukse og hvit kittel *evt. også frakk*. Privattøy skal ikke kombineres med hvitt tøy. Det skal brukes sokker i skoene. Hvis frakk benyttes, skal ermene på frakken brettes opp til albue for å kunne utføre korrekt håndhygiene.

Hvitt arbeidstøy skal brukes av alt personell som er i pasientrettet arbeid, håndterer pasientutstyr eller jobber i laboratorier.

Arbeidstøy skal skiftes daglig av personell som har pasientkontakt, håndterer pasientutstyr og jobber i laboratorier, da det kan være forurenset med smittestoff uten at dette synes på tøy. Arbeidstøy skal alltid skiftes når det er synlig forurenset.

Institusjonen skal ha avtale med godkjent vaskeri. Arbeidstøy vaskes etter godkjente retningslinjer i henhold til bransjestandard 2011. Hijab/turban regnes som arbeidstøy og skal følge de samme retningslinjer.

Det er ikke tillatt å vaske arbeidstøy hjemme.

Arbeidstakere som har allergi eller størrrelse utenom standard, kontakter husøkonom evt. andre for nærmere avtale.

Retningslinjene gjelder også de avdelinger med annen farge på tøy.

Grønt arbeidstøy

Påkledningen skal markere at personalet arbeider innenfor et fysisk avgrenset område med store krav til hygiene. Gjelder alt personale som arbeider, hospiterer i operasjons- og anesthesiavdelingen. Grønt arbeidstøy brukes kun i spesialavdelinger som for eksempel operasjon/anesthesiavdeling/ intervensjonslab/dagkirurgi.

Personell som skal arbeide/har oppdrag i operasjons- og anesthesiavdelingen

- Skifter fra hvitt eller annet arbeidstøy til grønt arbeidstøy i personalslusen
- Dekker håret med hette
- Tar av ringer, armbåndsur, armbånd, smykker, øredobber, nøkkelhalsbånd
- Skifter til avdelingsbundne sko - som tilhører operasjonsavdelingen
- Vasker/spriter hender og underarmer før en går inn i operasjonsavdelingen
- Forlater operasjonsavdelingen gjennom personalslusen hvor de skifter til hvitt arbeidstøy og bytter sko
- Utfører håndhygiene

Kortvarig besøk/møter i operasjons- og anesthesiavdelingen

- Besøkende sluses inn gjennom personalslusen
- Skifter fra hvitt sykehustøy til grønt operasjonstøy i personalslusen
- Skifter fra privat tøy til grønt operasjonstøy/grønn frakk i personalslusen (foreldre til barn)
- Tar av ringer, armbåndsur, armbånd, smykker, øredobber og nøkkelhalsbånd
- Dekker håret med hette
- Bytter til avdelingsbundne sko(som tilhører operasjonsavdelingen)
- Utfører håndhygiene

Personell fra operasjons - og anesthesiavdelingen som tilkalles til akutte situasjoner utenfor operasjonsavdelingen

Ved akutte situasjoner settes vanlige prosedyrer for slusing ut av funksjon. De medisinske hensyn er i slike tilfeller overordnet. Det er viktig at det skiftes til rent, grønt tøy i personalslusen når en kommer tilbake til operasjons- og anesthesiavdelingen.

Personell som har planlagt oppdrag ut av operasjons- og anesthesiavdelingen

Skifter til hvitt arbeidstøy i personalslusen og utfører håndhygiene. Det skal skiftes til rent, grønt tøy i personalslusen når en kommer tilbake til operasjons- og anesthesiavdelingen.

Privat tøy

- Brukes i psykiatriske avdelinger/rusomsorg. Klærne skal være rene og hele. Klesdrakten skal være anstendig og ikke støtende. Klærne bør tåle høy temperatur ved vask. Klærne skal skiftes ved arbeidshagens slutt. Det skal brukes sokker i skoene.
- Avdelinger som bruker institusjonens arbeidstøy, følger gjeldende regler for dette.

Arbeidstøy for teknisk personell

- Det skal brukes arbeidstøy i henhold til gjeldende avtale i eget sykehus.

Arbeidstøy for ambulanspersonell

- Det skal brukes arbeidstøy etter gjeldende retningslinjer for ambulansetjenesten. Ved innkjøp av nytt arbeidstøy, skal det påses at klærne tåler å vaskes ved min 60⁰ C.

Arbeidstøy for kjøkkenpersonell

- Det skal brukes arbeidstøy etter gjeldende retningslinjer for kjøkken- IK-mat. Kostverter skal bruke kjøkkenforkle over grunnuniform ved tilberedning og servering av mat.
-

Annen påkledning

Arbeidssko

- Sko som benyttes i pasientrettet arbeid skal tåle vask ved høy temperatur eller kjemisk desinfeksjon.
- Sko som benyttes i spesialavdelinger f. eks operasjon skal ikke brukes utenfor avdelingen. Det skal være sokker i skoene.

Stellefrakk

- **Blå** Skal benyttes ved stell av pasienter og ved reining av pasientsenger. Stellefrakken er pasientbundet, skiftes daglig og alltid når den er synlig forurenset.

Plastforkle

- Skal brukes ved prosedyrer der en forventer vannsøl og sprut. Plastforkle er engangs og kastes etter bruk.

Smittefrakk (flergangs eller engangs)

- **Gul** - flergangs smittefrakk benyttes til pasienter som er isolert. Er pasientbunden, skiftes daglig og alltid når synlig tilsølt.
- **Gul** - engangs smittefrakk benyttes til pasienter som er isolert. Kastes etter bruk.
- Brukes ved blanding og administrering av cytostatika.

Lue/hette

- Benyttes for å hindre hår og hudpartikler i å forurense sår, operasjonssår, store brannsåre eller innstikksted for intravaskulære katetre og ved fare for tilsøling av ansattes hår under f. eks sugeprosedyrer. Skal ikke benyttes ute i fellesarealene.
- Skal dekke alt hår og benyttes i alle områder hvor sterile prosedyrer utføres, som f. eks operasjonsstuer, sterilsentral.

Blyforkle:

- Rengjøres etter bruk.

Referanser

FOR 2010-02-19-316 nr 2073/2005: *Forskrift om næringsmiddelhygiene* (næringsmiddelhygieneforskriften)

Smittevern 2006:15; *Rettleiar til forskrift om smittevern i helsetenesta*

Bransjestandard 2011: *Smittevern for vaskeri som behandler tekstiler i helseinstitusjoner*

CDC 1999: *Guideline for Prevention of Surgical Site Infection*